

Uitvoeringsagenda Streekfunctie Steenwijk 2013 - 2016

Vastgesteld in het college van B&W op 17 december 2013

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Doel.....	2
1.3	Leeswijzer.....	2
2.	Kader	
2.1	Convenant Streekfunctie Steenwijk 2008-2011.....	3
2.2	Gemeentelijke Toekomstvisie Steenwijkerland 2030.....	3
2.3	Ambitiedocument Compleet compact centrum.....	3
2.4	Omgevingsvisie Overijssel.....	4
2.5	Omgevingsvisie Steenwijkerland.....	4
3.	Analyse van de Streekfunctie Steenwijk	
3.1	De vestingstad.....	5
3.2	Ontwikkelingen in de binnenstad.....	7
4.	Visie : kansen voor versterken streekfunctie	
4.1	Inleiding.....	9
4.2	Versterken van de vestingstad.....	9
4.3	Versterken van entrees	10
5.	Uitvoeringsagenda.....	13

Bijlage 1 Analyse en advies van het Oversticht.

Bijlage 2: werkgelegenheidsontwikkeling

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de afgelopen jaren heeft de gemeente Steenwijkerland samen met vele partners geïnvesteerd in een aantrekkelijke en draagkrachtige gemeente. De vastgestelde visiedocumenten van de gemeente hebben daar richting aan gegeven. De gemeente wil concrete resultaten boeken. De ontwikkeling van de kwaliteit van leven, wonen en werken voor alle Steenwijkerlanders staat voorop. De stad Steenwijk neemt daarin, als streekcentrum voor de regio, een bijzondere positie in. Al in 2008 hebben gemeente en provincie Overijssel in een convenant afgesproken de stad als *streekcentrum* te ontwikkelen. Nu, in 2013, is het goed een nieuwe impuls te geven aan die ontwikkeling.

1.2 Doel

In een uitvoeringsagenda wordt aangegeven welke resultaten de gemeente Steenwijkerland de komende jaren voor ogen heeft voor Steenwijk en welke inspanning daarvoor zal worden geleverd. De agenda is in de eerste plaats een belangrijk richtinggevend kader voor de gemeente om samen met de provincie en ander partners invulling te geven aan de streekfunctie. De provincie is partner omdat de provincie in haar Omgevingsvisie aan Steenwijk een regiofunctie als *streekcentrum* heeft toegekend. De ambities worden in concrete projecten vertaald. Dit sluit ook aan bij het provinciale uitgangspunt om de cofinanciering niet meer aan de streekfunctie te koppelen, maar aan projecten. De agenda is daarnaast een uitnodiging aan andere partijen, waarmee zal worden samengewerkt aan de ontwikkeling van de stad. Belangrijke partners zijn de ondernemers en inwoners in Steenwijk. De concept-uitvoeringsagenda is met de ondernemers van Vestingstad Steenwijk besproken.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het kader van deze notitie. Wat is het gemeentelijke en provinciale beleidskader? Wat is het effect geweest van het eerdere convenant? In hoofdstuk 3 wordt de streekfunctie van de stad Steenwijk beschreven. Op welke aspecten heeft de stad een streekfunctie en welke ontwikkelingen zien we. In hoofdstuk 4 worden de opgaven geïntegreerd tot een uitnodigende visie op de stad. Welke kansen zien we voor het versterken van de streekfunctie? In hoofdstuk 5 worden vanuit dit perspectief projecten geformuleerd.

2 Kader

2.1 *Convenant Streekfunctie Steenwijk 2008-2011*

In 2008 hebben gemeente Steenwijkerland en provincie Overijssel in een convenant afgesproken invulling te geven aan de streekfunctie van Steenwijk. In het convenant was vastgelegd dat Steenwijk mogelijkheden en ondersteuning van de provincie krijgt op het gebied van wonen, werken en voorzieningen. Gezamenlijke inspanningen van de gemeente Steenwijkerland en de provincie Overijssel hebben bijgedragen aan het versterken van de centrumfunctie, het stimuleren van de werkgelegenheid en het versterken van het voorzieningenniveau. Het convenant met de gemeente Steenwijkerland en de provincie Overijssel 2008 is in 2011 afgelopen.

2.2 *Gemeentelijke Toekomstvisie Steenwijk 2030*

In 2009 heeft de gemeenteraad van Steenwijkerland de brochure 'Steenwijkerland op weg naar 2030', met als onderlegger 'Steenwijk, visie 2030' vastgesteld (lees: Toekomstvisie Steenwijk). De Toekomstvisie beschrijft de gewenste ontwikkeling van Steenwijk, ook vanuit de functie als streekcentrum en biedt inzicht in de ontwikkelingen tot 2020, met een doorkijk naar de periode tot 2030. De Toekomstvisie is tot stand gekomen na brede consultatie in onder andere een 'stadsdebat'. Als belangrijke drager voor de ontwikkeling van de stad wordt genoemd de kernkwaliteit van Steenwijk: een prachtige kern in een aantrekkelijk landschap. De Toekomstvisie geeft het kader voor de ambitie ten behoeve van de streekfunctie.

2.3 *Ambitiedocument Compleet compact centrum*

In 2010 gaven ontwikkelingen en trends, ondersteund door cijfers van het Koopstromenonderzoek 2010, aanleiding tot een herijking van de centrumvisie en het heroverwegen van de ontwikkelingsrichting. Dit heeft geresulteerd in het ambitiedocument 'Compleet en compact centrum'. Het ambitiedocument is besproken in de raadscommissie en vastgesteld door het college (september 2011). In het document wordt een kader voorgelegd om met betrokken partijen actief uitvoering te geven aan een programma. Dit kader is vervolgens samen met de ondernemers uitgewerkt. Het ambitiedocument en de bijbehorende uitwerking vormen naast de Toekomstvisie het vertrekpunt voor het opstellen van de uitvoeringsagenda.

Het document kent twee ontwikkelingslijnen. Naast 'compleet en compact' gaat het om het (be)leven in Steenwijk. We streven naar een concentratie van de centrumfuncties op een compact gebied, met een compleet aanbod. Dat Steenwijk een vestingstad is, is onderscheidend en moet worden beleefd. Er wordt uitvoering gegeven aan onderstaande projecten.

<i>Compleet en compact</i>	<i>(Be)leven van het centrum</i>
- Concentratie op de hoofdas - Branchering en faciliteren van grote formules - Ontwikkeling gedempte Steenwijkerdiep - Parkeren	- Wonen in de binnenstad - Ontwikkellocaties - Sfeer, beleving en groen - horeca

2.4 *Omgevingsvisie Overijssel*

In de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel staat dat Steenwijk voor de regio Kop van Overijssel (het gebied ten noorden van de as Zwolle/ Kampen) een economische centrumfunctie vervult met diverse voorzieningen. Kenmerkend voor de regio zijn de op nationale schaal belangrijke natuurgebieden, te weten het Nationaal Park Weerribben-Wieden en het Nationaal Park Drents-Friese Wold alsmede de recreatief/toeristische kwaliteit van het landelijk gebied. De centrumfunctie van de stad is in deze regio belangrijk en houdt de kwaliteit van stad en platteland in balans: een aantrekkelijke stad met ruimte voor wonen, werken en voorzieningen houdt het buitengebied aantrekkelijk voor overige functies, zoals recreatie, natuur, landbouw.

2.5 *Omgevingsvisie Steenwijkerland*

In 2013/2014 zal de gemeente Steenwijkerland een omgevingsvisie opstellen voor onder andere de stad Steenwijk. De voor u liggende agenda is een voorloper van deze gemeentelijke Omgevingsvisie en vormt daarmee een belangrijke bouwsteen.

3 Analyse van de streekfunctie Steenwijk

3.1 De vestingstad

Steenwijk kent als vestingstad een rijke geschiedenis, die nog steeds zichtbaar is. De stad is ooit begonnen als verdedigbare nederzetting in het dal van de Steenwijker Aa tussen de Woldberg en de Havelterberg. Samen met de stad Coevorden vormde Steenwijk de toegangspoort tot de noordelijke Nederlanden. Een toegangspoort in het omringende veen. Vanaf de hoger gelegen Steenwijkerkamp is de ligging van de oorspronkelijke vestingstad Steenwijk, aan de voet van de stuwwal, nog steeds heel goed zichtbaar.

Een belangrijk kenmerk van een vestingstad was dat het gehele maatschappelijk leven zich binnen de vesting afspeelde: het wonen, de handel, het beoefenen van een ambacht en de agrarische functie hadden alle een plek binnen de vesting. Dit om bij een belegering te kunnen overleven. De opeenstapeling van diversiteit en complexiteit zorgde voor een levendige en dynamische binnenstad.

Het Steenwijk van nu doet nog steeds denken aan de vestingstad van toen. Steenwijk heeft nog steeds een uniek historisch stadsplan en vele monumentale panden. Daarbij is Steenwijk nog steeds een levendige en dynamische stad. In de stad wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd.

De levendigheid en dynamiek volgt uit het grote aantal voorzieningen voor eigen inwoners en de regio. Zo is in Steenwijk ruim 50.000 m² detailhandel voorhanden. De binding voor de niet dagelijkse functies is 57%. Dat betekent dat meer dan de helft van de consumenten uit de regio komt voor het doen van de niet dagelijkse inkopen. De economische betekenis van de detailhandel is dan ook groot. Niet alleen zijn winkels de ruggengraat van de binnenstad. Het zorgt ook voor veel werkgelegenheid. De Kamer van Koophandel constateert ook de regionale verzorgingsfunctie vanwege het aantal winkels in niet-dagelijkse artikelen dat veel groter is dan in andere kernen van vergelijkbare grootte.

Naast de relatief grote vertegenwoordiging van de detailhandel kent de stad tal van culturele en recreatieve voorzieningen. Illustratief is het Rabotheater De Meenthe, dat na verbouw (van 450 naar ruim 600 stoelen) veel bezoekers trekt uit een groot omliggend gebied. Steenwijk heeft een muziekschool en biedt een breed scala aan sportaccommodaties.

Steenwijkerland is een toeristische gemeente bij uitstek. De gemeente staat op nummer 1 in Overijssel voor wat betreft het aantal horecabedrijven per inwoner. Er zijn ruim 40 horecabedrijven per 10.000 inwoners. Het landelijk gemiddelde ligt op 23 (bron: bedrijfschap Horeca en Catering).

Met drie afslagen aan de A32 en het intercity-treinstation is Steenwijk een belangrijk kruispunt en een concentratie van economische activiteit. Veel innovatieve bedrijvigheid, waaronder Polyned en Datawatt, is gevestigd op het bedrijventerrein langs de snelweg. Met de ontwikkeling van Eeserwold is de sprong over de snelweg gemaakt. De eerste woningen daar zijn gebouwd en het bedrijvenpark wordt gemarkeerd door het nieuwe kantoorgebouw van Meeuwse Ten Hoopen en Roelofsen. Onlangs heeft de gemeente vergunning verleend voor een groot retailpark, het Focus-U-Park, op de locatie Eeser Gaard (Eeserwold) in Steenwijk. Het geplande retailpark wordt ca. 30.000

m² groot en levert naar verwachting tussen de 200 en 300 arbeidsplaatsen op. De streekfunctie van Steenwijk kan hiermee verder worden versterkt.

Evenals landelijk stagneert ook in Eeserwold de uitgifte van bedrijventerreinen. Wel is er interesse en komen ontwikkelaars en bedrijven met plannen. Daadwerkelijke realisatie laat echter nog even op zich wachten. Belangrijke oorzaak van de stagnatie is de economische crisis en de daarmee gepaard gaande moeilijke financiering van nieuwe bedrijfsvestigingen.

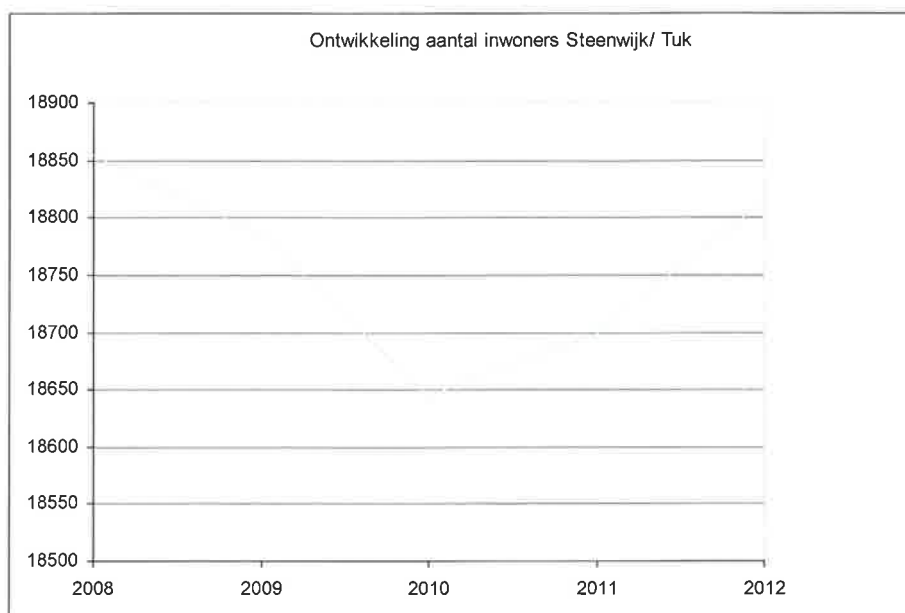
Steenwijk biedt een groot aantal banen voor een groot omliggend gebied. Het aantal banen is gegroeid, zowel in Steenwijkerland als in Steenwijk. Steenwijkerland heeft zich de afgelopen jaren economisch gezien positief ontwikkeld. Qua werkgelegenheid was het een aantal jaren terug zelfs de grootste groeier in Noord Nederland. Sinds 2000 is de totale werkgelegenheid gegroeid met circa 20%. De zakelijke dienstverlening, te weten zorg, handel en horeca, zijn de belangrijkste groeimarkten. De traditionele werkgelegenheid (industrie) groeit nauwelijks meer. Het relatieve belang voor de economie is daarentegen echter nog wel steeds groot. Hier gevestigde bedrijven, zoals Dyka, Cornelis caps & closures, Eleq en Agrifac, zijn toonaangevend in hun sector. De werkgelegenheid is in de afgelopen periode gestabiliseerd, zoals ook uit onderstaande tabel blijkt. Gezien de economische crisis is het behoud van werkgelegenheid een prestatie om trots op te zijn.

Jaar	Arbeidsplaatsen	Aantal bedrijven
2008	14.248	2.957
2009	15.489	3.157
2010	15.278	3.195
2011	15.301	3.285
2012	15.465	3.287

Tabel 1: ontwikkeling arbeidsplaatsen en bedrijvigheid Steenwijkerland periode 2008-2012

Qua inwonertal is de gemeente Steenwijkerland de afgelopen jaren licht gegroeid. In 2008 was het inwonertal 43280, in 2012 was dit 43437 inwoners. In deze periode nam het inwonertal in de eerste jaren af, vanaf 2010 neemt het aantal inwoners van de gemeente weer toe. Voor de stad Steenwijk is dezelfde trend te zien. Met name de ontwikkeling van nieuwe woonwijken als Kornputkwartier en Bergstein (Tuk) zorgen vanaf 2010 voor een impuls. Vergelijkbaar met de trend voor de gemeente heeft ook de stad Steenwijk de dalende trend omgebogen naar een trend van groei (bron Statline).

3.2 Ontwikkelingen in de binnenstad

Binnensteden hebben het in dit tijdsgewricht moeilijk. Door de economische crisis nemen de bestedingen in de detailhandel af en verminderen de bezoekersaantallen. Niet alleen de conjunctuur zorgt voor verandering in het koopgedrag in de binnensteden, ook de forse opmars van internetverkoop heeft effecten. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot leegstand (en verpaupering) m.n. in de aanloopstraten. Verder gaan stadscentra veel meer op elkaar lijken door de toenemende filialisering. Deze ontwikkeling zien we ook in Steenwijk. De positie van de niet-dagelijkse sector in Steenwijk is de afgelopen jaren verminderd; meer inwoners doen de niet-dagelijkse aankopen buiten Steenwijk en er komen ook minder mensen van buiten de regio naar Steenwijk voor de niet-dagelijkse artikelen.

De gemeente heeft daarom eerder al de ambitie uitgesproken om te komen tot een compact, maar compleet centrum. Een concentratie dus van economische activiteit, met daarbinnen een compleet aanbod. Om bezoekers te behouden en nieuwe bezoekers te verleiden.

Het adviesbureau Droogh, Trommelen en Partners concludeert dat kleine en kleurloze centra gericht op 'run-shoppen' en waarbij prijs doorslaggevend is, het erg moeilijk gaan krijgen in de toekomst. Daarentegen wordt beleving, sfeer en gemak als kansrijk ervaren. Cultuurhistorie, identiteit, beeldkwaliteit en sfeer worden voor binnensteden belangrijke dragers, naast de retail. In toenemende mate zal met deze factoren rekening gehouden moeten worden. Om aantrekkelijk te zijn en te blijven voor de consument moeten kleinere centra – naast een compleet aanbod – iets eigens toe voegen. Steenwijk heeft iets eigens, namelijk de vestingstad.

Met veel succes is in 2012 een zogenoemde BIZ ingevoerd. Uit dit ondernemersfonds worden tal van evenementen georganiseerd en er wordt geïnvesteerd in centrumontwikkelingen. De naam van de beheerende stichting, Stichting Steenwijk Vestingstad, is in dit verband veelzeggend: ook ondernemers zien potentie in het concept vestingstad. Alle ondernemers in de binnenstad zijn in de stichting vertegenwoordigd. Het is een ondernemersfonds van, voor en door ondernemers. De

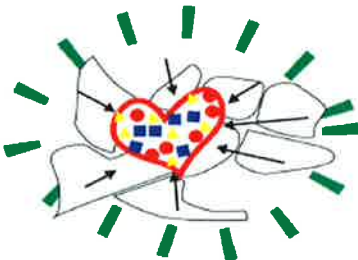
Stichting Steenwijk Vestingstad die deze gelden beheert is voor de gemeente een belangrijke gesprekspartner en investeerder. Met het vermarkten van het begrip vestingstad in combinatie met de vele evenementen en activiteiten, wordt ingezet op het aantrekken van meer bezoekers, m.n. toeristen die deze fraaie regio met onder andere het Nationaal Park Weerribben-Wieden bezoeken. In Giethoorn alleen komen jaarlijks meer dan een miljoen bezoekers. Het streven is er op gericht om de potentie van Steenwijk als historische vestingstad verder te ontwikkelen.

4 Visie: kansen voor versterken van de streekfunctie Steenwijk

4.1 Inleiding

De gemeente wil andere partijen graag uitnodigen te investeren in de ruimtelijke en sociale draagkracht van de stad. Zeker in een tijd waarin het groeitempo afneemt en kwantiteit minder telt, zijn de kwalitatieve dragers van de stad van belang. De basis voor een draagkrachtig streekcentrum is in Steenwijk zeker aanwezig. Kwalitatieve dragers zijn de historische vestingstad, de ligging tussen de Nationale Parken, de recreatieve functie van de omgeving, de diversiteit aan woon- en werklocaties, alsmede de zeer goede bereikbaarheid over de weg (A32) en per intercity. Als ruimtelijke strategie is in de Toekomstvisie gekozen voor 'intensiveren' en 'landschappen tot aan de achterdeur'. Vanuit dat perspectief werken we aan een vitaal en draagkrachtig streekcentrum door :

- De vestingstad te versterken met verblijfsgebieden met accenten op horeca en wonen en met aandacht voor sociale en culturele voorzieningen;
- Van buiten naar binnen': Steenwijk heeft duidelijke en aantrekkelijke entrees aan de rand van de stad vanuit het omliggende landschap

<i>Figuur uit Toekomstvisie: De stedelijke voorzieningen blijven gebundeld in en rond de binnenstad</i>	<i>Figuur uit de Toekomstvisie: Landschappen tot aan de achterdeur</i>

4.2 Versterken van de vestingstad

De ambitie is om met fysieke projecten te investeren in kwaliteitsverbetering van bestaande panden en gebieden. De basis is goed: Steenwijk kent een uniek historisch stadplan; vele monumentale panden die in samenhang de goede basis vormen om Steenwijk als vestingstad regionaal te promoten. Steenwijk zou als vesting op zich de moeite waard moeten zijn om te bezoeken. Dit betekent dat het winkelaanbod meer specialisatie en verbijzondering moet bieden. In het centrum staat 'beleving' centraal waarbij de winkels (fun) de ruggengraat vormen. In een op te stellen acquisitiestrategie zal dit verder opgepakt worden. Hierbij zal ook de verdere ontwikkeling van Eeserwold worden betrokken. Branchering, fysieke mogelijkheden (locaties) en koppeling met andere functies (cultuur en beleving) zijn doorslaggevende factoren voor een succesvolle strategie.

Een aantrekkelijk profiel van de binnenstad vraagt om investeringen in de kwaliteit van de gebouwde omgeving. Zo willen we inzetten op de versterking van de *structuur en beleving van de vestingstad*, middels het accentueren van de stadswallen. Voor deze accentuering met behulp van groenstructuren is reeds een plan opgesteld en heeft een financiële vertaling plaatsgevonden. Het versterken van het Oostelijk Bolwerk is onderdeel van het plan. Onderstaande foto's geven een beeld van deze structuren.

De ambitie om de vestingstad te versterken vraagt ook specifieke aandacht voor een aantal locaties. Zo zal op nationaal/regionaal niveau worden gezocht naar invulling van het *Spijkervetstal*. Het monumentale gebouw heeft voldoende potentie om ondernemers te verleiden hierin initiatieven te ontplooiën. De gebruiksmogelijkheden van de Spijkervetstal en de nabijgelegen winkelstraat zullen toenemen, naarmate het achterliggend gebied (binnengebied *Woldpromenade/Gasthuisstraat*) beter toegankelijk is. Hierbij hoort ook het terugbrengen van wonen in de binnenstad. Mogelijkheden hiervoor bieden historische appartementen boven winkels en de patriciershuizen aan de Markt en in de Gasthuisstraat.

Indachtig het versterken van het karakter van de vestingstad zal ook gekeken worden naar de invulling van de zogenaamde *Stadstuinen-locatie*. Grenzend aan de stadswal, eeuwenlang als groene ruimte beschikbaar in de binnenstad, zal – weliswaar met aandacht voor historie op een verantwoorde eigentijdse manier – invulling worden gegeven aan dit terrein. Voor een eerste verkennend onderzoek is door de provincie een ruimtevoucher beschikbaar gesteld. Het onderzoek is inmiddels uitgevoerd door Het Oversticht en biedt een kwalitatief aanknopingspunt voor verdere uitwerking.

De markt en de toren zijn de iconen van Steenwijk. Om de markt als 'huiskamer' van de binnenstad te versterken is aan de wanden ook een investering nodig. Een projectmatige aanpak van de *Markt Zuidzijde* zal bijdragen aan een alternatieve invulling. Gezien het belang van deze locatie in het hart van het centrum zal dit alleen een succes worden als deze monumentale panden ook geschikt te maken zijn voor een alternatieve rendabele invulling. Stedelijke herverkaveling is een goed instrument om de gewenste sociale, economische en ruimtelijke kwaliteit te bereiken. De mogelijkheden en randvoorwaarden voor dit instrument moeten worden onderzocht en dit

instrument kan vervolgens worden primair worden ingezet voor het gewenste eindbeeld van de Markt.

Stedelijke herverkaveling krijgt een impuls als eigenaren van panden de mogelijkheid krijgen gevels en panden te renoveren. De beeldkwaliteit en uitstraling van panden vergroten de beleving van de binnenstad vergroten. Een financiële impuls van de overheid is hierbij essentieel. Verkend zal worden of dit in de vorm van een subsidieregeling dient te geschieden of bijvoorbeeld door het oprichten van een stichting stadsherstel.

4.3 *Versterken van entrees*

Aan de westzijde van de stad zijn in de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet naar een aantrekkelijk en samenhangend gebied. Kans is om het Steenwijkerdiep, Rams Woerthe en de natuur ten zuiden van de Zuidveenseweg te verbinden in een aantrekkelijk waterrijk landschap. De recente nieuwbouw aan het Steenwijkerdiep sluit daar al goed op aan. Het Gedempte Steenwijkerdiep biedt kansen om de entree van Steenwijk over water te verbinden met de binnenstad. In de afgelopen jaren zijn meerdere opties verkend: geheel of gedeeltelijk doortrekken van water, woon- en/of winkelfunctie, gebouwd parkeren en/of parkeren op maaiveld, verbinding met park Rams Woerthe etc. De huidige marktomstandigheden en de ontwikkelingen op Eeserwold vragen om een herbezinning op de toekomstige functie(s) van het *Gedempte Steenwijkerdiep*. Het gebied functioneert op dit moment vooral als “boodschappengebied”. Een herbezinning op de toekomst van het gebied is afhankelijk van het standpunt van de betrokken partijen in het gebied. De gemeente hoeft daar geen afwachtende houding in aan te nemen. Een van de vervolgsценario's is dat de gemeente de openbare ruimte herinricht. Uitgangspunt moet dan wel zijn dat toekomstige ontwikkelingen niet worden geblokkeerd. Bij het in beeld brengen van varianten voor de herinrichting kunnen inwoners en ondernemers worden betrokken.

De omgeving van de noordelijke kop van het Steenwijkerdiep, de entree van de stad, kan een impuls gebruiken. De jachthaven heeft weinig uitstraling en kwaliteit. Stedenbouwkundig liggen er kansen in de relatie met het park van Rams Woerthe. De gewenste impuls voor dit gebied sluit aan bij de doelstelling van Gastvrij Waterrijk. In dit kader worden gemeentelijke havens opgewaardeerd. Daarbij gaat het om een kwaliteitsslag gericht op gastvrij onthaal, toeristen langer laten verblijven, meer ligplaatsen aanbieden, betere havenfaciliteiten, etc. Een opwaardering van de haven met een eventuele uitbreiding van vaste ligplaatsen op een andere locatie biedt mogelijkheden om het Balkengat meer te benutten als passantenhaven. Met een aantrekkelijk ingericht voorterrein van de appartementengebouwen zal deze poort naar de stad Steenwijk zich nadrukkelijker kunnen manifesteren.

De zuidzijde van Steenwijk maakt onderdeel uit van een landschappelijk as: ontwikkelingen in dit gebied moeten bijdragen aan een versterking en verweving tussen stad en landschap. De N333 wordt de groene toeristische verbinding tussen de A32 en het Nationaal Park. De toerist ontmoet op deze N333 nabij de Schans de oostelijke entree naar het centrum. In deze zone wordt nu het Kornput Kwartier ontwikkeld. De invulling van de Betap Crilux locatie dient een invulling te krijgen die past bij het landschappelijk karakter van deze zone. Vraag voor dit studiegebied is, in hoeverre investeringen op de Betap Crilux-locatie nodig en mogelijk zijn om het gebied op korte termijn aantrekkelijker te maken. Dit vooruitlopend op, of in afwachting van permanente

ontwikkeling na 2020. In 2013 heeft defensie aangegeven het opslaggebouw op de locatie af te willen stoten. Deze ontwikkeling zal bij een nadere verkenning worden betrokken.

Het stationskwartier is de nieuwe noordelijke entree van de stad. De ligging nabij de vesting, het station en de goede verbinding met de snelweg, maken dit een aantrekkelijke plek voor de combinatie van wonen en werken. Het gebied heeft een stedelijke uitstraling.

In 2013 is de openbare ruimte rondom het station ingericht en wordt een duidelijke verbinding gelegd met het Rabotheater De Meenthe en de binnenstad.

Door het aanstaande vertrek van PostNL ontstaat de mogelijkheid om dit gedeelte van de *stationsomgeving* verder te revitaliseren (3^e fase). Het gebouw dateert uit het begin van de jaren 70 van de vorige eeuw en dient te worden herontwikkeld. Door eventueel laagwaardige delen van het pand te slopen ontstaat de mogelijkheid de inrichting van de openbare ruimte verder te verbeteren. Een deel van het gebouw heeft dezelfde karakteristiek als het stationsgebouw en kan worden herontwikkeld. Het gebouw biedt diverse mogelijkheden voor herinvulling met passende functies, waaronder een fietsenstalling.

Voor de realisatie is afstemming noodzakelijk met NS en ProRail. Teneinde de gewenste ruimtelijke kwaliteit te kunnen realiseren vergt dit forse ingrepen in het bestaande gebouw en derhalve ook in de eigendomssituatie. Dit heeft verregaande financiële gevolgen. Daarom is afstemming en planvorming tussen gemeente en provincie essentieel.

5 Uitvoeringsagenda

Het uitgangspunt voor deze uitvoeringsagenda is dat de ambities in concrete projecten worden vertaald. Dit sluit ook aan bij het provinciale uitgangspunt om de cofinanciering niet meer aan de streekfunctie te koppelen, maar aan projecten.

Op basis van de beschreven samenhangende focus op de Vestingstad en de entrees zijn de volgende projecten in beeld. Zodra de projecten zijn uitgewerkt zal de provincie om een subsidie worden gevraagd. Een belangrijke voorwaarde voor subsidie is dat de projecten passen binnen het provinciaal belang. Binnen de verschillende subsidieregelingen van de provincie is de bijdrage aan een maximum gebonden. Bij het desbetreffende subsidieverzoek zal het provinciale belang (ruimtelijke kwaliteit, sociaal flankerend beleid, stedelijke leefomgeving) nader worden onderbouwd.

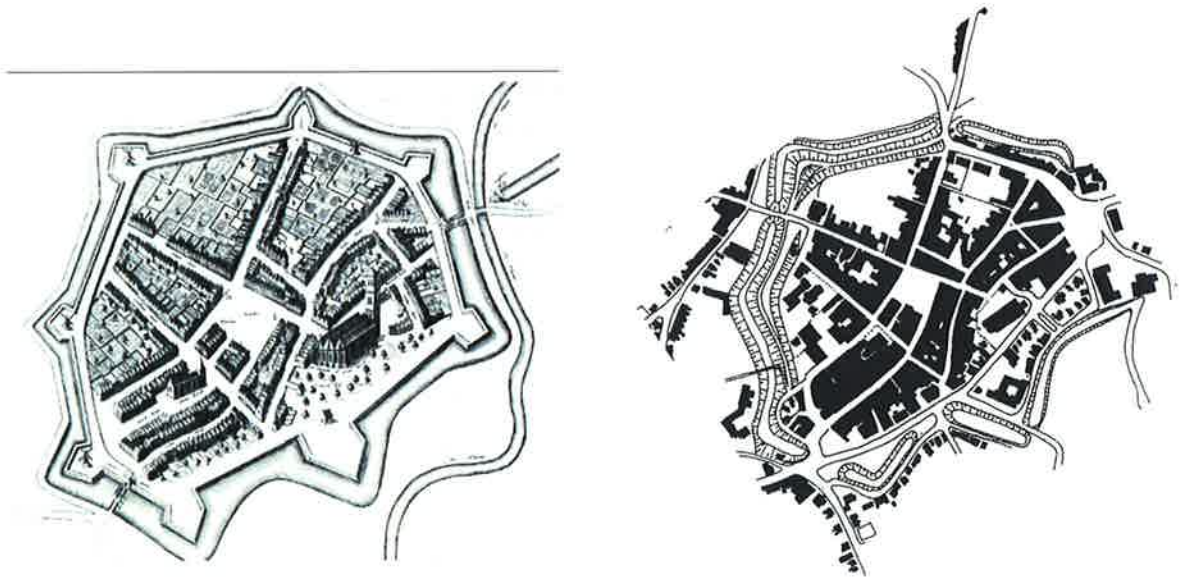
projecten
DE VESTINGSTAD
Versterken groenstructuur Vestingstad
Onderzoek en uitvoeren oostelijk Bolwerk
Onderzoek definitieve bestemming Spijkervetstal
Herinrichting locatie Holleboom inclusief Stadstuinen
Onderzoek naar stedelijke herverkaveling en introductie 'gevelfonds'
Onderzoek naar ruimtelijke kwaliteit van de Markt, inclusief panden Markt Zuidzijde
Versterken van ruimtelijke kwaliteit van de Markt, inclusief de panden Markt Zuidzijde
DE ENTREES
Onderzoek varianten herinrichting van openbare ruimte Gedempte Steenwijkerdiep
Toekomstvisie locatie Betap / Crilux in relatie tot gebouw van defensie
Opwaardering omgeving jachthaven Steenwijkerdiep

De in beeld zijnde projecten komen voort uit een voorlopige inschatting van mogelijkheden alsmede een inschatting van eigen financiële middelen. Het richtinggevend kader is dat bij de uitvoering van projecten ten behoeve van de streekfunctie Steenwijk aansluiting wordt gezocht met de gemeentelijke bestuursprogramma's.

Bijlage 1 Analyse en advies van het Oversticht.

Citaat het Oversticht:

“.....De historische binnenstad van Steenwijk heeft in dit verband zeker potentie, die tot nu toe onderbelicht is gebleven. Het stratenpatroon met de grote kerk ademt een historische sfeer. Zo is het stratenpatroon van de historische stadsplattegrond van Bleau uit 1649 (zie onderstaand) nog steeds herkenbaar.

De stadsplattegrond

De stadsplattegrond binnen de vesting kenmerkt zich door drie belangrijke zones, ieder met een eigen kwaliteit en kracht voor de vesting.

- Het 19e-eeuwse villapark tussen de Goeman Borgesiusstraat en het station. Een gebied met royale villa's en authentieke kenmerken van het villapark. Zelfs de ligging van het theater De Meenthe past bij dit concept.
- Het middeleeuwse stratenpatroon rondom de Clemenskerk, herkenbaar aan de ebogen straten en het "vorkje" in de Woldpromenade, maar ook de Neerwoldstraat en de traatjes in de omgeving van de Clemenskerk.
- Na de brand van 20 september 1523, toen slechts de Clemenskerk en circa zeven huizen overbleven, is de stad hersteld naar renaissanceopvattingen met een regelmatig stratenpatroon, gerelateerd aan de vestingpoorten. Vier hoofdstraten en een Marktplaats van circa 50 x 65 meter.

De omwalling

De omwalling, die begin jaren '50 voor een groot deel is gerestaureerd, manifesteert zich met name aan de zuidkant van de stad. Bastions, omwalling en gracht bepalen hier nog het aanzicht. De historische schaalverhoudingen tussen vestingwerken en de binnen de vesting gelegen panden is hier voelbaar. Aan de noordzijde van de stad zijn, evenals in de meeste voormalige omwalde steden de wallen omgezet in een villapark, parkgebied en stationslocatie. De gemeente heeft sterk

ingezet om bij het ontwerpen voor de openbare ruimte poorten en entrees weer herkenbaar in beeld te brengen, waardoor het beeld van de historische vesting wordt versterkt.

De aanwezige monumenten en bijzondere bebouwing

Het bebouwingspatroon binnen de vesting wordt hoofdzakelijk bepaald door een historische parcellering. Zeer oude casco's, die in de loop der tijd wel verbouwd en veranderd zijn, maar nog steeds de historische stadsstructuur bepalen. Kelders en scheidingsmuren tonen dan ook de zeer oude oorsprong van het historische centrum. Op veel plaatsen zijn de historische gevels of restanten daarvan herkenbaar aanwezig. Met maar liefst 59 rijksmonumenten 56 gemeentelijke momenten wordt het cultuurhistorisch belang van Steenwijk onderstreept. Veel casco's zijn in latere perioden aangevuld met 19e-eeuwse gevels en vroeg 20e-eeuwse art deco- of jugendstilgevels. Een aanwezige, maar deels door reclame verborgen rijkdom.

Bijlage 2: werkgelegenheidsontwikkeling

